

Ekonomika a ekonomické vzťahy v Európskej únii (syllabus)

1. týždeň

P: „Európska myšlienka“ snahy o jej realizáciu do konca druhej svetovej vojny.

Vývoj myšlienky jednotnej Európy v histórii. Charakteristika obdobia pred prvou svetovou vojnou. Medzivojnové obdobie a obdobie počas druhej svetovej vojny. Jean Monnet a Robert Schuman – ich presadzovanie spoločnej Európy.

S: Úvodný seminár.

Úloha a cieľ predmetu Ekonomika a ekonomické vzťahy v EÚ. Informačné listy, sylaby, práca v seminári, úroveň ekonomických znalostí, formy hodnotenia.

2. týždeň

P: Medzinárodná ekonomická integrácia – teoretické východiská.

Ekonomické a politické príčiny integračných procesov. Vzťahy makrointegrácie a mikrointegrácie. Účinky medzinárodnej ekonomickej integrácie. Metódy vyjadrovania účinkov medzinárodnej ekonomickej integrácie.

S: Základné pojmy a vymedzenie objektívnosti integračných procesov.

Globalizácia, integrácia, internacionalizácia a interdependencia. Integrácia ako objektívny proces. Dôvody pre integráciu. Výhody a nevýhody integrácie. Iní predstavitelia presadzujúci integráciu Európy.

3. týždeň

P: Teórie medzinárodnej ekonomickej integrácie.

Ekonomické teórie a Vinerova teória colnej únie. Dynamizácia teórie MEI. Súčasný prístup v MEI.

S: Charakteristika makrointegrácie a mikrointegrácie.

Dôvody pre makrointegráciu a mikrointegráciu. Vzájomný vzťah medzi týmito integráciami. Statické a dynamické účinky integrácie.

4. týždeň

P: Európska únia – vývoj po súčasnosť.

Marshallov plán a jeho význam pre západoeurópsku integráciu. Náplň činnosti Organizácie pre európsku hospodársku spoluprácu (OEEC). Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). Európske spoločenstvo pre uhlie a oceľ (EZVO). Európske spoločenstvo pre jadrovú energiu (EURATOM).

S: Colná únia.

Vinerova koncepcia – vytváranie a odvracanie obchodu. Faktory ovplyvňujúce výsledný statický efekt.

5. týždeň

P: Jednotný európsky akt, spoločný trh, Maastrichtská zmluva.

Proces vzniku spoločného trhu a jeho charakteristika. Význam Maastrichtskej zmluvy pre ďalší rozvoj integrácie z ekonomického hľadiska.

S: Vznik prvých ekonomických organizácií v rámci západoeurópskej integrácie.

OEEC, OECD, dôvody vzniku EZVO a EURATOMU.

6. týždeň

P: Rozpočet a financovanie EÚ, EÚ 2014 – 2020, fiškálna politika EÚ.

Zdroje financovanie EÚ. Rozpočet EÚ – príjmy a výdavky. Charakteristika fiškálnej politiky EÚ.

S: Maastrichtská zmluva – nový impulz pre rozvoj európskej integrácie.

Prínos zmluvy z ekonomickej stránky. Maastrichtské kritéria.

7. týždeň

P: Spoločná mena euro – monetárna politika ECB.

Predpoklady prijatia spoločnej meny euro. Vytvorenie eurozóny. Proces prijatia spoločnej meny krajinou.

S: Fondy v rámci EÚ.

Fondy a ich charakter zamerania. Čerpanie fondov – podmienky.

8. týždeň

P: Spoločná poľnohospodárska, priemyselná, dopravná politika v EÚ.

Vývoj spoločnej poľnohospodárskej politiky po súčasnosť. Priemyselná politika vo vzťahu ku štruktúre ekonomík krajín EÚ a vplyvu vedecko-technického pokroku. Ciele a smery rozvoja dopravnej politiky ako dôležitej siete pohybu tovarov a osôb.

S: Euro – výhody a nevýhody.

Kritéria prijatia eura a ich plnenie, resp. neplnenie po prijatí eura. Riešenie zadlžovania krajín.

9. týždeň

P: Vstup Slovenska do EÚ.

Predpoklady vstupu. Proces vstupu – Asociačná zmluva. Kodanské kritéria. Negociačné kapitoly.

S: Spoločné politiky v EÚ.

Konkrétne zameranie spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ v začiatkoch a v súčasnosti. Akceptácia vedecko-technického rozvoja v ekonomike EÚ. Lisabonská stratégia.

10. týždeň

P: Voľný pohyb tovaru, služieb, kapitálu a osôb v spoločnom trhu.

Všeobecná charakteristika uvedených štyroch slobôd. Dôvody zavedenia voľného pohybu tovaru, služieb, kapitálu, osôb. Výhody a nevýhody tohto pohybu.

S: Negociačné kapitoly.

Zdôvodnenie negociácie cez niektoré konkrétne kapitoly. Výhody a nevýhody spojené s príslušnými kapitolami.

11. týždeň

P: Rozširovanie a prehĺbovanie integrácie EÚ.

Vývoj rozširovania EÚ. Prehĺbovanie integrácie do hĺbky a do šírky. Flexibilná integrácia. Integrácia – dezintegrácia. Scenáre ďalšieho vývoja EÚ.

S: Štyri základné slobody.

Objasnenie výhod a nevýhod štyroch základných slobôd na príklade Slovenska.

12. týždeň

P: Miesto a úloha EÚ vo svetovej ekonomike.

Vzťah EÚ k USA, Rusku. Vplyv krízy po roku 2008. problémy v rámci globalizácie, migračná kríza, starnutie populácie, systémová infraštruktúra v rámci EÚ.

S: EÚ na rázcestí.

Dezintegračné tendencie, BREXIT, úvahy o dvojakej EÚ.

13. týždeň

P: Ekonomické a právne súvislosti v integrácii EÚ.

Význam inštitúcií a právnych dokumentov v rozvoji EÚ. Ekonomické rozhodnutia zakotvené v právnych dokumentoch – príklady.

S: EÚ v porovnaní veľkých ekonomík – USA, Rusko, Čína, India.